

Avdelningen för juridik
Ylva Lindblom

Justitiedepartementet
Ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Ett särskilt hedersbrott (SOU 2020:57)

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har fått tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet *Ett särskilt hedersbrott (SOU 2020:57)*. SKR har valt att begränsa yttrandet till att avse de delar som berör kommuner och regioner.

8.3 Ett särskilt hedersbrott införs

SKR tillstyrker utredningens förslag att införa ett särskilt hedersbrott.

SKR delar utredningens förhoppning att en tydlig signal i strafflagstiftningen kommer att leda till en normbildande effekt som på sikt bidrar till att minska förekomsten av hedersrelaterat våld och annat sådant förtryck i samhället. Oaktat de eventuella gynnsamma resultat som kan bli följden av en sådan lagstiftning anser SKR att det är av vikt att samhället aktivt tar ställning mot hedersrelaterad brottslighet. Det är även centralt att alla berörda yrkesgrupper får tillräcklig kunskap och att erforderliga verktyg och rutiner implementeras för att förändringen ska få det genomslag som åsyftas.

9.1 Straffprocessuella frågor

SKR anser att förslaget bör kompletteras med en redogörelse för de konsekvenser som en ändring i 10 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) har för bl.a. kommunens socialtjänst.

SKR kan inte se att utredningen har behandlat frågan om vilka konsekvenser förslaget att sänka minimistraffet i förslaget till sekretessbrytande bestämmelse har för socialtjänstens verksamhet. Som utredningen anger finns en rad andra brott som har minimistraffet fängelse i sex månader, t.ex. grov stöld, grovt tillgrepp av fortskaffningsmedel och grovt egenmäktigt förfarande. Enligt utredningen framstår dessa brott dock inte som relevanta i sammanhanget eftersom de typiskt sett inte medför någon sådan skada på målsäganden som kan beskrivas i ett rättsintyg. Men frågan är dock vilken relevans de har för socialtjänstens uppgifter. Här borde utredningen ha redovisat motsvarande intresseavvägning som för hälso- och sjukvården. Utan en sådan intresseavvägning är det svårt för remissinstanserna att ta ställning till ett förslag till ändring.

10.5 Det geografiska området vid särskilt utvidgat kontaktförbud

SKR anser att det kan finnas skäl att utvidga det geografiska området för ett kontaktförbud i det enskilda fallet.

I utredningen anges ett antal skäl för att det geografiska området inte ska utvidgas (s. 275 f.). I förarbetena till nuvarande bestämmelse anges att någon gräns för hur stor

omfattning det område får ha som avses med förbudet ställs inte uttryckligen upp i lagtexten (prop. 2002/03:70 s. 72). I bestämmelsen anges emellertid dels att förbudet får omfatta ett eller flera områden i anslutning till sådana platser där den andra personen har sin bostad eller arbetsplats eller annars brukar vistas, dels att förbudet inte får avse ett större område än nödvändigt. Av bestämmelsens lydelse följer betydande begränsningar i den omfattning som förbudsområdet får ha. Normalt torde det vara tillräckligt att beslutet gäller för visst kvarter eller stadsdel. För att förbudet ska få avsedd effekt anges i förarbetena att det i vissa fall kan vara nödvändigt att utsträcka förbudet till ett större område än så.

SKR anser dock att bedömningen av det geografiska området för kontaktförbudet måste vara beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. I vissa särskilt svåra ärenden kan det finnas skäl för att förbudet ska omfatta ett så stort område som en kommun. Omständigheter som kommunens storlek, eventuell bosättning i närheten av kommungränsen, gemensamma barn i förskola eller skola i kommunen etc. är något som åklagaren bör beakta vid prövningen av ansökan om kontaktförbud.

Ett utökat geografiskt område för kontaktförbudet skulle underlätta ytterligare initiativ och arbete för att möjliggöra för våldsutövaren att flytta, i stället för den våldsutsatta personen. På så vis borde förutsättningarna också förbättras för att parternas gemensamma barn ska kunna gå kvar i förskola och skola.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knape
Ordförande